

Referat fra SRY-møte 3 – 2014

Dato: 22.5.2014
Sted: Utdanningsdirektoratet, Oslo

Tilstede:

SRY

Carl E. Rønneberg, NHO
Rolf Jørn Karlsen, LO
Kristian Ilner, NHO
Inger Lise Blyverket, Virke
Jorunn Teigen Leegaard, KS
Liv Holm Heide, EO
Christine Meling, KD
Astrid Moen Sund, Utdanningsforbundet
Turid Semb, KMD
Trude Tinnlund, LO

Observatør

Siv Andersen, SIU

Forfall:

Ragnhild Lied, Utdanningsforbundet
Margaret Westgaard, KS
Roy Venge Tollefsen, KS
Mette Henriksen Aas, LO
Ragnar Gregersen, LO
Tor- Arne Solbakken, LO
Bente Søgaard, YS
Kristin Vik, YS
Kari Hoff Okstad, Spekter
Trond Bergane, Spekter
Yngve Schrøder Tufteland, NHD

Utdanningsdirektoratet

Anne Katrine Kaels
Karl Gunnar Kristiansen
Aina Helen Bredesen
Cecilia Lyche

1. Godkjenning av dagsordenen

Leder i SRY minnet om at de som melder forfall til møtene selv må melde fra til sin vararepresentant. Leder informerte også om at sakspapirene til neste SRY møte 18. juni vil bli sendt ut en uke i forkant av møtet. Dette på grunn av det korte tidsintervallet frem til neste møte.

Vedtak:

Dagsordenen godkjent.

2. Godkjenning av referat fra møtet 4.3.2014

Merknader:

Det ble stilt spørsmål om hvordan SRY skal følge opp arbeidet med oppfølgingsgruppen for samfunnskontrakten.

Videre ble det understreket at det i sak 05-02-14 legges til grunn at det bør gjennomføres en konsekvensutredning knyttet til vedtakets kulepunkt 1, likt lærlingtilskudd for ungdom og voksne.

Det ble kommentert at vedtaket i sak 05-02-14 er adressert til oppfølgingsgruppen for samfunnskontrakten og at anbefalingen også bør oversendes KD. Sekretariatet følger opp med oversendelse til KD.

Vedtak:

Referat godkjent med de fremkomne merknader.

3. Vedtakssaker

Sak 06-03-14 SRYs arbeidsgruppe for oppfølging av Meld. St.20 – Arbeidsgruppens vurdering av det helhetlige arbeidet med stortingsmeldingen

SRYs arbeidsgruppe for oppfølging av Meld. St. 20 orienterte om sitt arbeid. Gruppen hadde prioritert fire overordnede temaer for diskusjon. Arbeidsgruppen understreket at de prioriterte temaene må sees i sammenheng da tiltakene grenser over i hverandre. De prioriterte temaene er som følger:

- 1) Rekruttering
- 2) Kvalitet i fagopplæringen
- 3) Bedre arbeidslivsrelevans
- 4) Påbygg til studiekompetanse og veien videre mot høyere utdanning

SRY er godt fornøyd med arbeidsgruppens oppfølging av meldingen. Noen av tiltakene har et langt gjennomføringsperspektiv, men er samtidig så vidt omfattende at dette er nødvendig for å sikre god kvalitet i arbeidet. Gjennomgang av tilbudsstrukturen er et eksempel på dette.

SRY mener arbeidsgruppens foreslåtte prioriteringer er gode, og at det bør gjøres en vurdering om de ulike tiltakene i meldingen i tilstrekkelig grad møter de utfordringene vi står ovenfor. Dersom tiltakene i meldingen ikke i tilstrekkelig grad møter utfordringene, må ytterligere tiltak vurderes.

SRY drøftet hvordan arbeidet med de fire hovedprioriteringene skulle organiseres. SRY besluttet at oppfølgingen organiseres ved at medlemmene i SRY får ansvar for oppfølging av prioriteringene. SRYs medlemmer står fritt til å trekke andre personer fra organisasjonene inn i arbeidet.

Vedtak

SRY er godt fornøyd med arbeidsgruppens oppfølging av tiltak knyttet til Meld. St. 20. SRY mener at tiltakene i meldingen samlet sett gir økt fokus på de ovennevnte temaene. Følgende medlemmer i SRY får i oppdrag lage diskusjonsnotat og innlede til tema. Diskusjonsnotatene behandles i SRY høsten 2014:

- 1) Rekruttering
Elevorganisasjonen, Turid Semb (FAD) og Astrid Sund (Utdanningsforbundet)
- 2) Kvalitet i fagopplæringen
Carl Rønneberg (NHO), Kari Hoff Okstad (Spekter) og Trude Tinnlund (LO)
- 3) Bedre arbeidslivsrelevans
Kristian Ilnes (NHO)
- 4) Påbygg til studiekompetanse og veien videre mot høyere utdanning
Inger Lise Blyverket (Virke) og Jorunn Teigen Leegaard (KS)

Sak 07-03-14 Partenes innflytelse på læreplaner Vg3 (tiltak 62 i Meld St 20)

SRY har tidligere behandlet saken i møte 29.1.2014. SRY konkluderte med at sekretariatet utformer et oppdrag til de faglige rådene. Rådene fikk i oppdrag å drøfte og vurdere problemstillingene, og gi innspill som kan danne grunnlag for videre behandling i SRY. Innspillene ble lagt fram for SRYs arbeidsgruppe om stortingsmeldingen 23.4.2014.

Basert på tilbakemeldingene fra de faglige rådene foreslo arbeidsgruppen til SRY en konsekvensutredning og en pilotering der fire utvalgte faglige råd får i mandat avgjørende innflytelse på Vg3-læreplanene i perioden 2014-2016.

SRY er positive til at det gjennomføres en pilotering der utvalgte faglige råd får avgjørende innflytelse på Vg3 læreplanene. Det legges til grunn at den avgjørende innflytelsen gis innenfor gjeldende retningslinjer for utforming av læreplaner. SRY mener det er viktig at de faglige rådene som sterkt ønsker denne innflytelsen blir involvert i pilotutprøvingen (faglig råd for elektro, faglig råd for bygg- og anleggsteknikk, faglig råd for restaurant og matfag og faglig råd for teknikk og industriell produksjon).

SRY legger til grunn at de faglige råd som inviteres til pilotutprøvingen tilføres nødvendige økonomiske ressurser.

Vedtak

På bakgrunn av en konsekvensutredning anbefaler SRY at Kunnskapsdepartementet gjennomfører en pilot og sender ut oppdrag til faglig råd for elektro, faglig råd for bygg- og anleggsteknikk, faglig råd for restaurant og matfag og faglig råd for teknikk og industriell produksjon. De utvalgte rådene får i mandat avgjørende innflytelse på Vg3-læreplanene i perioden 2014-2016.

SRY anbefaler at piloteringen evalueres underveis.

SRY ber om at Kunnskapsdepartementet undersøker om alle endringsforslag må på høring i henhold til lov og forskrift. SRY legger til grunn at de faglige råd som inviteres til pilotutprøvingen tilføres nødvendige økonomiske ressurser.

4. Orienteringssaker**Om forslag til ny struktur innenfor medier og kommunikasjon:**

- ✓ Tiltak 45 og 46: Omgjøre utdanningsprogram for medier og kommunikasjon fra et yrkesfaglig til et studieforberedende program og ivareta yrkesfagene i utdanningsprogram for medier og kommunikasjon innenfor strukturen for yrkesfaglige utdanningsprogrammer

SRY mener de to forslagene til ny struktur innenfor utdanningsprogrammet medier og kommunikasjon er gode modeller. Da modellene kan være vanskelige å forklare skriftlig er det viktig å passe på at høringen er tydelig, slik at det ikke fremkommer misforståelser.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering.

Om tentativt høringsutkast PTF:

- ✓ Tiltak 58: Endre forskrift til opplæringsloven slik at det legges opp til at mer av opplæringen i prosjekt til fordypning bør foregå i bedrift

SRY er positive til at arbeidet med PTF tar utgangspunkt i at det legges opp til at mer av opplæringen i prosjekt til fordypning bør foregå i bedrift, og at dette synliggjøres i forskrift til opplæringsloven. Imidlertid mener SRY at en forskriftsendring alene ikke er tilstrekkelig til å nå målet. SRY mener det i tillegg til forskriftsendringen må planlegges tiltak (implementeringsstrategi) som sikrer at mer av opplæringen i prosjekt til fordypning gjennomføres i bedrift.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering.

Om tilsyn:

- ✓ Tiltak 31: Gjennomføre tilsyn for perioden 2014-2017 med tanke på om det legges til rette for at opplæringen er forsvarlig for den enkelte innenfor rammen av regelverket
- ✓ Tiltak 71: Styrke koblingen mellom tilsyn og veiledning
- ✓ Tiltak 72: Etablere et mer langsiktig perspektiv på tilsyns- og veiledningsinnsatsen

SRY anbefalte i 2013 at det med bakgrunn i Riksrevisjonens rapport om fag- og yrkesopplæring ble iverksatt et nasjonalt tilsyn i 2016. Selv om anbefalingen fra SRY ikke er fulgt opp, er SRY positive til at Utdanningsdirektoratet har utarbeidet et frivillig tilsynsopplegg inne fag- og yrkesopplæringen for Fylkesmennene. Utdanningsdirektoratet har også i mai 2014 avholdt en samling med Fylkesmannsembetene der tilsyn var ett av temaene.

SRY konstaterer at det er gjennomført få tilsyn innen fag- og yrkesopplæring de siste årene, og mener det er viktig at utdanningsmyndighetene følger opp med et mer langsiktig perspektiv på tilsyns- og veiledningsarbeidet.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering.

Om indikatorrapport samfunnskontrakten:

- ✓ Tiltak 63: Etablere et indikatorsett for gjennomføring av videregående opplæring, tilbud og etterspørsel etter læreplaner og sysselsetting av fagarbeidere

Utdanningsdirektoratet har i samarbeid med fylkeskommunene og partene i arbeidslivet utarbeidet et indikatorsett som blant annet viser utviklingen av antall lærekontrakter og fag- og svennebrev og gjennomføringen av læretiden.

Indikatorsettet dreier seg om tre ulike områder:

1. Gjennomføring av videregående opplæring
2. Tilbud og etterspørsel etter læreplaner
3. Sysselsetting av fagarbeidere

Indikatorrapporten for 2014 finnes på Utdanningsdirektoratets hjemmeside: <http://www.udir.no/Spesielt-for/Fag-og-yrkesopplaring/Samfunnskontrakten-/Indikatorrapport-for-Samfunnskontrakten-/>

Vedtak

Informasjonen tas til orientering.

Om endelige forsøksmodeller (læreplass)

- ✓ Tiltak 39: Prøve ut modeller for kvalifisering mellom det andre og det tredje året i videregående opplæring for elever som ikke får læreplass eller som ikke har forutsetninger for å gjennomføre Vg3 påbygging

I Meld. St. 20 «På rett vei» skriver departementet at det er i overgangen mellom det andre og det tredje året i videregående opplæring at flest elever slutter, mange fordi de ikke får læreplass eller fordi de stryker i ett eller flere fag i Vg3 påbygging til generell studiekompetanse. Direktoratet har nedsatt en arbeidsgruppe som har bistått direktoratet med å utarbeide ulike modeller for overgang Vg2/Vg3. Utdanningsdirektoratet presenterte de ulike modellene på møtet.

SRY mener de ulike forsøksmodellene er gode for å tilegne seg erfaring med om modellene fører til at flere elever får skole eller læreplass. Modellene ivaretar ulike grupper elever og det er positivt at nesten alle fylkeskommunene har søkt deltagelse. SRY mener at det bør være et mål at denne type tiltak tilbys alle elever som søker skole eller læreplass etter Vg2.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering. SRY ønsker å holde seg oppdatert på erfaringer med utprøving av modellene.

Om erfaringer med overganger og videre anbefalinger:

- ✓ Tiltak 54: Samle erfaringer med overganger fra studieforbereende til yrkesfaglige utdanningsprogrammer og vurdere å legge denne muligheten inn i tilbudsstrukturen

Utdanningsdirektoratet har gjort en undersøkelse av hvor mange elever som har gått fra studieforbereende til yrkesfaglige programmer uten å tape tid. Resultatene viser elever som har gått fra Vg1 studieforbereende 2011/12 til Vg2/Vg3/lære yrkesfag 2012/13:

Overgang fra Vg1 studieforbereende til Vg2/Vg3/lære yrkesfag, kun 16-åringer															
	Totalt	Vg2								Totalt	Vg3/lære				
		BA	DH	EL	HS	MK	NA	SS	TP		BA	DH	HS	MK	SS
Totalt	95	4	4	1	17	9	6	50	4	6	2	1	1	1	1

Utdanningsdirektoratet har bedt NIFU om å samle erfaringer fra fylkeskommuner om hvordan denne typen overganger kan fungere effektivt i praksis. Datainnsamlingen gjøres i løpet av mai/juni 2014. NIFU utarbeider et notat i løpet av juni som beskriver erfaringer som er gjort i fylkeskommuner. Kunnskapen som samles inn gjennom dette arbeidet skal brukes i vurderingen av om denne muligheten med å gå fra studieforbereende utdanningsprogrammer til et yrkesfaglig utdanningsprogram, uten å tape tid, kan legges inn i tilbudsstrukturen.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering

Om utprøving av vekslingsmodeller

- ✓ Tiltak 55 – Styrke fag- og yrkesopplæringen gjennom å legge til rette for tidligere og hyppigere vekslings mellom opplæring o skole og arbeidsliv

I forbindelse med oppfølging av Samfunnskontrakt for flere læreplasser, mellom staten og

organisasjonene i arbeidslivet, har Kunnskapsdepartementet gitt Utdanningsdirektoratet flere oppdrag. Ett av disse er å prøve ut vekslingsmodeller som alternativer til 2+2-modellen. 6 fylker, Troms, Nordland, Hordaland, Oslo, Akershus og Hedmark, startet utprøvinger av ulike vekslingsmodeller innen helse- og oppvekstfagene i 2013.

I 2. oppdragsbrev til Udir om oppfølging av samfunnskontakt for flere læreplasser, ber Kunnskapsdepartementet om at direktoratet:

- *Inviterer fylkeskommuner til å prøve ut vekslingsmodeller med oppstart fra skoleåret 2014/2015. Utprøvingen skal omfatte flere fag enn helse- og oppvekstfag. Midler kan også gis til forsøk som allerede er igangsatt, men som tidligere ikke har fått støtte. Målet er å få frem best mulig kunnskap om muligheter og utfordringer knyttet til vekslingsmodellen.*

Samtidig som det gikk ut et invitasjonsbrev til fylkene, ble det også sendt ut et informasjonsbrev til de faglige rådene hvor de ble informert om utvidelsen av utprøvingen og rådenes involvering. Etter at søknadene fra fylkeskommunene har kommet inn, vil vi be om en uttalelse fra aktuelle faglige råd. Det vil bli tatt hensyn til rådenes anbefalinger i behandlingen av søknadene fra fylkeskommunene, dette er også fylkeskommunene informert om gjennom invitasjonsbrevet.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering

Om gjennomgang av tilbudsstrukturen

- ✓ Oppdragsbrev 11-14 «Gjennomgå og foreslå endringer i tilbudsstrukturen innen yrkesfaglige utdanningsprogram i samarbeid med partene i arbeidslivet» v/Udir

Utdanningsdirektoratet informerte om oppdragsbrev 11-14. Direktoratet skal i henhold til oppdragsbrevet utarbeide et overordnet prosessforslag, herunder plan for involvering av partene og andre eksterne i tråd med tiltaket. Plan for involvering av partene vil bli lagt frem til drøfting på SRYs møte 18. juni 2014.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering

5. Eventuelt

SRYs leder og nestleder er invitert til toppledermøte for samfunnskontrakten 26. mai 2014. Av temaer som bør løftes fra SRY ble nevnt:

- Lærlingtilskuddet – Underfinansiering i forhold til lærebedriftens opplæringsansvar
- Rådgivning og veiledning i skolen

6. Foreløpig dagsorden for neste SRY-møte, 17.-18. juni, Buskerud

- Orientering om situasjonen i bygg- og anleggsteknikk bransjen v/FRBA
- ECVET som verktøy for anerkjennelse av kompetanse – fordeler og ulemper ved implementering av ECVET i Norge
- Utviklingsredegjørelsen
- Statusgjennomgang av *Samfunnskontrakt for flere læreplasser*
- Videre arbeid med praksisbrev